

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ Paderbornensis

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Tit. VI. De Sacramento Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

13. Præcipit sacra Synodus Tridentina, ut quæ in Missæ celebrationem irrepserunt à tanti Sacrificij dignitate aliena, illa locorum ordinarij Episcopi prohibere atque è medio tollere sedulo curent & teneantur. Quamobrem Nos hujusmodi decreto inhærentes omnia & singula quæ vel avaritia, vel irreverentia, vel superstitio, vel malus usus induxit, sublata esse volumus. sicut sunt pactiones, mercedes, candelarum certus numerus, inusitatæ preces, & quæ sunt similia avaritiæ & superstitiosæ vanitatis sufflaminia.

14. Missæ nec nimis tardè nec nimis festinanter neque memoriter sed ex missali legantur.

15. Circa elevationem sacre Hostiæ, Antiphonæ vel aliæ cantiones intempestivæ ne intercinantur, sed altum silentium cum recollectione animi, quod præsentibus tunc Mysterijs debetur, observetur. Post elevationem Calicis, si musicè cantandum est, id devotè & graviter fiat. Ubi verò hætenus moris fuit, ut ad elevationem majori vel aliâ campanâ signum detur, etiam imposterum observetur; ubi non fuit, introducatur & populus admoneatur, ut tam domi quàm foris ad dictum signum reverenter vel stet capite detecto, vel in genua procumbens oret, gratias agens Redemptori nostro, quod propter nos & nostram salutem descendit de cœlis & incarnatus est de Spiritu sancto & HOMO FACTUS EST.

16. In Altaribus & circa illa nihil omninò sit sorditum vel incompositum, in vestibus sacris nihil lacerum vel immundum. Nihil quoque desit in sacris vasis ad officium divinum spectantibus.

17. Multùm Pietatem ac devotionem in populo promovebit, si Parochi & Concionatores hujus Sacrificij à Christo in ultima Cœna instituti veritatem, excellentiam & admirabiles fructus singulari studio doceant, eumque commonefaciant, ut non solum Dominicis & festis sed alijs etiam diebus per hebdomadam sacro Missæ officio interesse studeat.

T I T U L U S VI.

De Sacramento Pœnitentiæ.

I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo ergà Deum esset, ut justiciam in baptismo ipsius beneficio & gratiâ susceptam constanter tuerentur, non fuisset opus aliud ab ipso baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum, quoniam autem Deus, qui dives est in misericordia, cognovit figmentum nostrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui se in peccati servitutem & dæmonis potestatem tradidissent. Sacramentum videlicet pœnitentiæ, quo lapsis post baptismum beneficium mortis Christi applicatur, ut meritò SS. PP. & Concilium Tridentinum pœnitentiæ secundam post naufragium tabulam appellârint, quâ scilicet ex vortice mortalis peccati, tanquam è naufragio subvehi & in portum salutis transferri unusquisque possit.

2. Sacramentum istud non minus lapsis post baptismum ad salutem necessarium, quàm nondum renatis baptismus.

3. Ad Sacramentum pœnitentiæ constituendum tria concurrunt essentialiter, materia, forma & minister, materia remota sunt peccata actualia post baptismum admissa, proxima seu partes integrantes sunt actus pœnitentis, contritio, confessio, & satisfactio, forma illis Ministri verbis continetur, Ego te absolvo &c. quibus ex laudabili Ecclesiæ Catholicæ more solent preces quædam præmitti, licet ad rationem formæ non spectent.

4. Doceant autem Parochi diligenter suos Parochianos, post lapsum ac mortalis peccati reatum hoc medicamentum atque perfrugium Christianis omnibus ad eò ad reconciliationem salutemque necessarium esse, ut sine illo vel ejus voto nemo in nova lege lethali peccato adstrictus salvari possit. Hanc autem frugiferam esse pœnitentiæ, ut quibus modis Deum offendimus (offendimus autem corde, ore, ac opere) iisdem reconciliemus Deo, corde quidem per contritionem, ore per Confessionem, ac opere per satisfactionem: quas partes tum essentielles, tum integrales frequenter populo inculcandas & præsertim ob laxiores hujus temporis opiniones ostendendum monemus, specialem peccatorum Confessionem, cum numero ac circumstantijs,

stantijs speciem peccati aut mutantibus, aut notabiliter aggravantibus necessarium esse, ut Sacerdos causâ cognitionem rectè ex statu pœnitentis intellecto instituere, & ubi peccata solvenda, ubi liganda, rectè discernere possit. Cùm toto anno tùm præcipuis Christi & B. Virginis festivitibus, & quadragesimæ potissimùm tempore fidelibus pœnitentiæ atq; Confessionis usus, fructusque frequenter à Parochis & Concionatoribus erit commendandus, ac populus ad eorum frequentationem pijs cohortationibus excitandus, monendi que communiter omnes, si per annum sæpius & quidem in gravissima peccata labantur, quanto cum salutis periculo conjunctum sit, si salutare pœnitentiæ remedium non eligant, sed potius in tanto salutis suæ æternæ discrimine versari ac Dei gratiâ destitui, majoremque hac Confessionis dilatione humani generis hosti occasionem insidiarum ac malitiæ suæ in ipsos exercendæ præbere velint.

5. Cùm in Confessionum auditione sit positum incredibile momentum ad seriam emendationem vitæ ipsius populi, studiosè in hoc incumbant Confessarij, ut in confessionibus audiendis magnum fructum faciant pœnitentibus, salutare pœnitentias injungant, & salubria consilia ad peccata vitanda & seriò vitam corrigendam suggerant.

6. Puerperæ & alij, quibus probabile vitæ periculum imminet, non differant salutaribus pœnitentiæ remedijs se munire idque tempestivè, ne cum corpore etiam animæ periculum incurrant, & ad hoc studiosè advigilent Pastores, atque etiam, cùm necessarium judicaverint, ultrò sese offerant.

7. Ne quis ignorantiam præcepti de annua saltem Confessione & Communione in Paschate ab omnibus & singulis utriusque sexûs Christi fidelibus, cùm ad annos discretionis pervenerint, juxta magni Concilij Lateranensis constitutionem, implendi prætereque queat, volumus quotannis tam à sæcularibus quàm regularibus Concionatoribus & Confessarijs id ipsum Dominicâ passionis publicari, & post Dominicam in Albis vigilare & annotare Pastores, quinam ex suis Parochianis intrâ quindenam Paschalem, quæ à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusam numeratur, defuerint officio, eos moneri, nisi præcepto satisfecerint, vivos à cœtu fidelium, mortuos ab Ecclesiastica sepultura removendos esse.

8. Ne tepidi Catholici vel de fide suspecti facilè, prout hæctenus factum fuisse cum dolore accepimus, dictam Ecclesiasticam legem eludant, & in sordibus suis diutius volentur, volumus ut Pastores, quoties similes in Parochia sua commorari deprehenderint, exigant ab ijs testimonium Confessarij sui, ut inde constet ubi & quando fuerint in isto anno confessi. Item in pagis, qui se dicunt in Paschate alibi Confessos esse, testimonio Confessarij Episcopali nostrâ auctoritate approbati id docere teneantur, quod si non fecerint, contrà eos ut non Confessos procedatur.

9. Hortamur in Domino omnes medicos, ut in visitatione infirmorum Bullæ PII V. quæ incipit, *suprà gregem*, sese conforment, quâ sancitur, ut infirmos in lecto jacentes ante omnia moneant, ut idoneo Confessori omnia peccata sua confiteantur, neque tertio die ulterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo Confessor ob aliquam rationabilem causam concesserit, & eis per fidem à Confessore in scriptis factam constiterit, quod infirmi sui peccata sua confessi fuerint.

10. Qui infirmorum Confessiones excipient, si Pastores non sint, scripto in domo decumbentium relicto aut aliter de excepta confessione Pastori fidem faciant.

11. Quoniam Minister Sacramenti pœnitentiæ est solus Sacerdos, qui non hominis sed Dei Judicium exercet circa animas pretioso Christi sanguine redemptas, dum Confessionibus pœnitentium intendit, in eo cum primis præter potestatem Ordinis quam presbyterio initiatus accepit, necessariò requiritur jurisdictio in pœnitentem ordinaria vel delegata (præviâ tamen Episcopi Diocesani ejusve in Spiritualibus Vicarij Generalis, post Examen si opus fuerit, vel aliâ approbatione) sine quâ nulla est absolutio. sicut sacra congregatio Cardinalium Concilij Tridentini interpretum id ipsum disertis verbis felicis recordationis GREGORIO XV. & URBANO VIII. Pontificibus maximis confirmantibus declaravit.

12. Nullus itaque Sacerdos sive sæcularis, sive regularis Confessiones audire præsumat quorumcunque sive sæcularium, sive Laicorum, sive Sacerdotum & Clericorum, nisi priùs Examine præmissio idoneus repertus, & à nobis aut nostro Vicario Generali approbatus fuerit, excepto mortis articulo, quando approbatus Confessarius haberi non potest, tunc enim quilibet Sacerdos ab omnibus & quibuscunque peccatis etiam Sedi Apostolicæ, aut Nobis reservatis, in
foro

foro conscientia absolvere potest, præter hanc Jurisdictionem præsentem requiritur vitæ integritas, ætatis aut saltem morum maturitas, scientia Canonum, pœnitentialium censurarum, casuum reservatorum, diligens lectio probatorum & piorum scriptorum, qui de Sacramento pœnitentiæ scripserunt, prudentia & discretio, ut sciant distinguere inter lepram & lepram & salutarem medicinam peccatis contrariam applicare.

13. Et quia sæpè compertum est, Sacerdotes vel non ritè ordinatos atque etiam irregulares, vel vitæ morumque honestate & doctrinâ minimè habiles, in aliena Diœcesi, aut ad curam animarum gerendam, aut sacramentales Confessiones audiendas approbationem varijs modis & artibus extorsisse, eamque non legitime in nostra Diœcesi usurpare, meritò in memoriam revocandam duximus CLEMENSIS V. Pontificis maximi Constitutionem, quâ cavetur, ne Confessarij extrâ Civitates & Diœceses, in quibus ante fuerunt approbati, Confessiones audiant, absque novâ cujusque Episcopi Diœcesani approbatione, uti Concilium Tridentinum insinuat, dùm universè ab Episcopis Diœcesanis prius approbandos decernit quoscunque tùm sæculares, tùm regulares Sacerdotes, quàm ad Parochiale beneficium regendum vel Confessiones audiendas in eorum Diœcesibus admitti queant, cui congruenter sacra Congregatio Cardinalium ejusdemque Concilij Tridentini interpretum expressè declaravit, semel approbatum ab Episcopo alterius Diœcesis, in quâ ad animarum curam vel Confessiones exponendus est, iterum debere approbari, nec sine ejusmodi novâ approbatione ullas quarumcunque personarum sæcularium sacramentales Confessiones excipere posse, quod & confirmavit INNOCENTIUS Papa X. speciali eâ de re & alijs dubijs circa licitam & validam Confessionum auditionem motis editâ Sanctione, quia in alia Diœcesi sæpè diversæ consuetudines, peccatorum reservationes, alia hominum ingenia, mores, commerciaque vigent.

14. Confessarij prudentes sint ac circumspecti non solum in injungendis pœnitentijs (ideoque etiam pro peccato occulto pœnitentiam publicam non imponant) verùm etiam examinando pœnitentes, præsertim circa vitia carnis, ne indiscretis interrogationibus eos doceant peccata, quæ ignorant, vel aliter scandalizent.

15. Et generaliter eâ sinceritate, prudentiâ, ædificatione munere suo fungantur, quemadmodum & tanti ministerij Sanctitas postulat, & animarum salus deprecatur.

16. Magna oportet esse instructum scientiâ, qui de rebus maximis ex tempore judicare debet: Ideò Confessarij quibus non hominis sed DEI Judicium exercendum est, & quidem de animabus pretioso JESU CHRISTI Sanguine redemptis, lectioni eorum librorum, unde necessariam sibi scientiam hauriant, diligentissimè vacare meritò debent.

17. Confessarij dùm rudiores pœnitentes inveniunt, de quorum in rebus fidei & modo confitendi instructione dubitant, ante omnia fidei Catholicæ rudimentorum & Orationis Dominicæ, Salutationis Angelicæ, symboli Apostolorum, præceptorum Decalogi & Ecclesiæ, atque peccatorum Capitalium peritiam examinent, & quos horum ignaros cognoverint, si tempus suppetat, breviter vel assignato alio commodiore, instruant de rebus fidei & alijs ad salutem cognitu necessarijs, de conscientia discussione, Confessione, & dolore ad eam necessario, corripiant eorum ignorantiam, ut impofterum ea diligentius addiscant seriò commoneant.

18. Ut Supervacanea, à Confessione aliena & extranea inter confitendum, uti ante dictum est, non sunt miscenda, ita multò minus à Confessario nomen complicitis vel ipsius etiam pœnitentis, ejus domicilium, vel rei domesticæ status curiosè inquiretur: hæc enim affectatam curiositatem, familiaritatem aut quæstum redolent, quin hortamur pœnitentes, ut tales Confessarios vel prætereant, vel deserant.

19. Caveant quoque Confessarij, ne qua commoda temporalia sibi vel suis occasione Confessionis à pœnitentibus aucupentur, neque convenit ut ipsorum facultatibus administrandis se immisceant, nisi pupilli vel aliter gravati in necessitate summâ id jure possint.

20. Extrâ necessitatem Confessiones non audiantur, nisi in Ecclesia & loco aperto, maxime si confitentes sint mulieres, quas convenit breviter expedire. Confessionalia ubique erigantur in loco commo-
 dum templi sumptibus fabricæ, ubi erecta nondum sunt, quæ Confessarium à pœnitente asserculo cancellato ac pœnitentem à sequentibus alio asserculo disjungant, quamprimùm fieri potest, à publicatione decretorum hujusmodi, sumptibus fabricarum erigantur, ut ab eo tempore nemo sine licentia ordinarij extrâ ejusmodi Confessionalia femina-

rum Confessiones audire præsumat, nisi in casu necessitatis sub pœna arbitraria. Surdis autem, prægnantibus, aut aliqua notabili infirmitate detentis, poterit Confessarius commodum tempus eas audiendi assignare, semper tamen in loco Ecclesiæ valde conspicuo, nec quisquam Sacerdos mane ante solis ortum aut vespere post solis occasum in tenebris alterius sexus Confessiones audiat sine lumine, ut perversis & improbis hominibus omnis calumniandi occasio, quantum fieri potest, subtrahatur. Turpe etiam & indecorum est, videre Confessionalia in angulis & locis abstrusis collocata, quare omnibus Pastoribus mandamus, ut quanto citius curent huiusmodi sedes ad locum honestum, patentem & conspicuum transferendas, ut tepidi Catholici Sacrosanctum illud tribunal præ oculis semper habeant, & exemplo bonorum ad illud sæpius & fidentius frequentandum inflammentur, neque temerè Confessarij de uno loco ad alterum potissimum in majoribus festiuitatibus excurrant, cum id sæpè magnæ murmurationis causam multis præbeat.

21. Caveant autem Parochi & Presbyteri audientes Confessiones, ne alij confiteri volentes nimium appropinquent & confitentem aut turbent, aut facultatem illi adimant liberè proferendi peccata sua, aut Confessario exactius interrogandi.

22. Judicem sedentem sententias ferre oportet, ideo etiam Confessarius non nisi sedens Confessiones excipiat, quæcunque etiam pœnitentes dignitate fulgeant.

23. Confessarij in sacro illo Tribunali modestiam & gravitatem præferant, sedentque superpelliceo induti & stolâ à collo pendente, seu alio decenti habitu Presbyterali, ac memores sint, se ibidem agere conscientiarum Judices ac Spirituales animarum medicos, Justitiæ simul & misericordiæ ministros à Deo constitutos esse, ut tanquam arbitri inter Deum & homines, non minus honori divino, quàm animarum saluti consulant, nec excedant ad dexteram vel sinistram sive indulgentiâ, sive severitate, proinde non oscitanter sed magna cum attentione, circumspeditione & iudicio Sacramentum hoc administrent, & cognito pœnitentium statu, congrua vitij adhibeant remedia & pœnitentiam saluti animarum maximè convenientem imponant.

24. Ut autem Pastores & Confessarij sciant, cujuscumque satisfactiones pœnitentibus injungere debeant, maturè expendant verba Tridentini Concilij, debent ergò Sacerdotes Domini, quantum Spiritus & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum & pœnitentium facultate, salutare & convenientes satisfactiones injungere, ne si fortè peccatis conniveant, & indulgentius cum pœnitentibus agant, levissima quædam opera pro gravissimis delictis injungendo alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad vitæ novæ custodiam & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem.

25. Cum nihil Confessionem magis suavem & acceptam reddat, quàm sigillum, nõrint Confessarij, id sibi strictissimè servandum esse, nec verbo, signo, nutu aut quovis alio modo vel minimum veniale peccatum confitentis prodendum esse, sub pœna depositionis à Sacerdotali officio & detractionis in arctum Monasterium ad agenda ibidem perpetuam pœnitentiam.

T I T U L U S V I I.

De Casibus reservatis.

I.

Magnoperè verò ad Christiani populi disciplinam & Ecclesiæ auctoritatem pertinere semper visum fuit, ut arctiora quædam & graviora crimina non à quibusvis sed summis duntaxat Sacerdotibus absolverentur, unde meritò Pontifex maximus pro suprema potestate sibi in Ecclesia universa tradita causas aliquot graviorum criminum suo peculiari iudicio reservavit, quod idem Episcopis in sua cuique Diocesi suprâ alios Sacerdotes inferiores auctoritate licitum esse Concil. Trid. ex definitione Canonum antiquorum rectè statuit.

2. Nemo Sacerdotum sive sæcularium, sive cujuscumque Ordinis & instituti regularium etiam à Nobis seu Vicario nostro in Spiritualibus Generali ad Confessiones sæcularium personarum audiendas